

26.4.2023

Kehitysehdotus #178

Kehitystyöryhmä 11.5.2023

FINGRID
Datahub

Alustus

- Rakenteilla-tilaisille kohteille ja niiden oletetuille mittaustiedoille ei ole ollut toimialalla selkeää yhtenäistä toimintatapaa datahubin käyttöönotosta alkaen. **Osapuolilla on ollut eriäviä toimintatapoja**, tulisiko rakenteilla-tilaisille kohteille toimittaa mittaustietoa vai ei.
- Datahub 1.0 -aikana rakenteilla-tilaisille kohteille oli mahdollista toimittaa mittaustietoa. **Osa verkoista toimitti** rakenteilla-tilaisille kohteille nollasarjaa omasta toimestaan tai mahdollisesti myyjän pyytäessä tätä. Datahub 2.0:n myötä lisättiin validointi eikä mittaustietoa hyväksytä enää rakenteilla-tilaisille kohteille.
- Rakenteilla-tilaisilla kohteilla **ei ole mittaria eikä siten lähtökohtaisesti saatavissa mittaustietoa**.
- Toimialan osapuolilta on tullut toivetta yhtenäisestä toimintatavasta ja myös Datahubin näkemys on, että toimintatapa näissä tilanteissa tulisi olla **yhtenevä koko toimialalla sekä oikeanlainen pitkällä aikavälillä**. Tässä ei tule tehdä vain lyhyellä tähtäimen helppoja ratkaisuja, vaan ratkaisun tulee olla oikeanlainen myös pitkällä tähtäimellä, jotta saadaan nykyinen eri osapuolten erilailla toimiminen lopullisesti ratkaistua.
- Tämän asian ratkaisu yhtenäisellä tavalla tulee joka tapauksessa vaatimaan muutoksia jonkun järjestelmässä ja toimintatavassa. Asiaan ei valitettavasti ole ratkaisua, jolla kaikki välttyisivät muutoksilta.
- Yllä olevalla alustuksella datahub pyysi ET:ltä kantaa ehdotettuun (seuraavalla sivulla) toimintatapaan 02/2023.

ET:lle ehdotettu toimintatapa ja perustelut

Rakenteilla-tila ja mittaustiedot

- Mittaustietoa ei toimiteta ja hyväksytä lainkaan rakenteilla-tilassa oleville kohteille ja osapuolten järjestelmien on taivuttava tähän.
- *Datahubin ehdotus on, että mahdollinen uusi saneerauksessa-tila tultaisiin käsittelemään mittaustietojen kannalta vastaavasti kuin nykyinen rakenteilla-tila.*
- *Muutokset mahdollisien uusien/uuden tilatiedon osalta ovat vielä kesken ja näitä tullaan tarkastelemaan myös mittaustietojen kannalta.*

Perustelut

- Rakenteilla-tilaisten käyttöpaikkojen (joilla on myyntisopimus) määrät ovat pieniä. Asia aiheuttanut haasteita vain tietyille markkinaosapuolille ja näistä osa on pystynyt jo sopeutumaan tilanteeseen DH2.0:ssa tulleiden muutosten myötä.
- Rakenteilla-tilassa käyttöpaikalla ei ole ollenkaan mittaria eikä siten saatavissa mittaustietoa. Järjestelmissä olevien tietojen tulisi vastata mahdollisimman pitkälle todellista tilannetta.
- Myös ET:n menettelytapaohjeessa viitattu rakenteilla-tilaan seuraavasti:
 - ”Mittaroimattomat käyttöpaikat ilmoitetaan datahubiin statuksella ”rakenteilla”. Käyttöpaikalle voidaan tehdä sopimuksia heti, kun sen tiedot löytyvät datahubista. Rakenteilla olevan kohteen toimitus ei kuitenkaan ala, ennen kuin jakeluverkonhaltija on **muuttanut mittaroinnin jälkeen kohteen tilaksi ”kytketty”.**”
 - ”Saadessaan tietää saneerauskohteesta ja mittarin irrottamisesta, tulee verkonhaltijan välittömästi ilmoittaa datahubiin käyttöpaikan päivitystapahtumalla (DH-124) kohteen tilaksi ”rakenteilla”.
- Toimintatavalla vältetään myös mahdolliset virhetilanteet, joissa rakenteilla-tilaisille kohteille toimitettaisiin nolasta poikkeavaa tietoa, mikä heijastuisi edelleen taseselvitykseen.

ET:n ehdotus toimintatavaksi

Rakenteilla-tila ja mittaustiedot:

- *ET käsitellyt tätä mittaus- ja taseselvitystyöryhmässä 03/2023:*
- *Toivottu, että voitaisiin jatkaa DH 1.0 -mallin mukaisesti toistaiseksi -> verkko voi lähettää rakenteilla-tilaiselle kohteelle mittaustietoa, mutta ei ole pakko.*
- Ajatus, että Datahub voisi generoida nollaa näille käyttöpaikoille mittaustiedoksi, kun tila muuttuu keskellä päivää.

Perustelut

- Työryhmässä toivottiin, ettei tältä osin vaadittaisi nopeita järjestelmämuutoksia, jotka aiheuttavat kustannuksia. Toivottiin, että voitaisiin jatkaa DH 1.0 -mallin mukaisesti toistaiseksi.
- Työryhmä ei nähnyt poissuljettuna, että hyvin pitkän aikavälin mallina voisi olla DH 2.0 -toimintatapa. Tässä siirtymäajan tulee olla pitkä, jolloin saavutettaisiin kokonaiskustannuksellisesti tehokas ratkaisu.

Keskusteltavaa kehitystyöryhmässä

- ET:n ajatus, että Datahub voisi generoida nollaa näille käyttöpaikoille mittaustiedoksi, kun tila muuttuu keskellä päivää:
 - Datahubin kommentti tähän: Mittaustiedot tulee ilmoittaa statuksella (mitattu)/arvioitu, jotta tiedot ovat laskutuskelpoista. Halutaanko tähän mennä? Mitattua tietoa se ei kuitenkaan ole.
- Miten tällä hetkellä toimitaan? Miten käyttöpaikat on saatu laskutettua tähän asti? Onko järjestelmiin tehty jo muutoksia tukemaan 2.0 -toimintamallia, kuinka laajasti? Miten iso ongelma tämä on liiketoimintamielessä, kuinka monta käyttöpaikkaa? / Kuinka paljon tämä aiheuttaa ongelmia laskutuksessa?
- Varttituki on rakennettu 2.0-ratkaisuun ja taseiden kannalta tulee käyttöön 22.5.2023. Mikä työ viedä tunti-/varttitasoon (laskutuksen hallinta) tämä järjestelmätoimittajilla? Ja tuleeko tästä lisää kustannuksia? Kuinka paljon?

Vaihtoehto 1: jatketaan 2.0:n mukaisesti -> ei muutoksia nykyiseen toimintatapaan

Ei muutoksia nykyiseen toimintamalliin

- **Mittaustietoa ei toimiteta ja hyväksytä lainkaan rakenteilla-tilassa oleville kohteille ja osapuolten järjestelmien on taivuttava tähän.**
- **Osapuolet ovat jo sopeutuneet tähän ratkaisuun ja ovat käyttäneet omia järjestelmiään 2.0-vaatimusten mukaisesti nyt jo 5 kuukautta.**

Perustelut (+/-)

- Rakenteilla-tilaisten käyttöpaikkojen (joilla on myyntisopimus) määrät ovat pieniä. Asia aiheuttanut haasteita vain tietyille markkinaosapuolille ja näistä osa on pystynyt jo sopeutumaan tilanteeseen DH2.0:ssa tulleiden muutosten myötä.
- Rakenteilla-tilassa käyttöpaikalla ei ole ollenkaan mittaria eikä siten saatavissa mittaustietoa. Järjestelmissä olevien tietojen tulisi vastata mahdollisimman pitkälle todellista tilannetta.
- Myös ET:n menettelytapaohjeessa viitattu rakenteilla-tilaan seuraavasti:
 - "Mittaroimattomat käyttöpaikat ilmoitetaan datahubiin statuksella "rakenteilla". Käyttöpaikalle voidaan tehdä sopimuksia heti, kun sen tiedot löytyvät datahubista. Rakenteilla olevan kohteen toimitus ei kuitenkaan ala, ennen kuin jakeluverkonhaltija on muuttanut mittaroinnin jälkeen kohteen tilaksi "kytketty"."
 - "Saadessaan tietää saneerauskohteesta ja mittarin irrottamisesta, tulee verkonhaltijan välittömästi ilmoittaa datahubiin käyttöpaikan päivitystapahtumalla (DH-124) kohteen tilaksi "rakenteilla".
- Toimintatavalla vältetään myös mahdolliset virhetilanteet, joissa rakenteilla tilaisille kohteille toimitettaisiin nolasta poikkeavaa tietoa, mikä heijastuisi edelleen taseselvitykseen.

Vaihtoehto 2: palataan DH 1.0 -malliin

ET:n ehdottama malli:

- **Mittaustietoa voi toimittaa rakenteilla-tilaiselle käyttöpaikalle, ei kuitenkaan ole pakko.**

Perustelut (+/-)

- Tämän toimintamallin toteuttaminen vaatii muutoksia datahubin osalta ja käyttöönotto menee joka tapauksessa vuodelle 2024.
- Osapuolten järjestelmien tulee olla valmiit molempiin toimintamalleihin: toiset verkot toimittavat mittaustietoa, toiset verkot eivät. Olemme taas vanhassa tilanteessa, **eikä yhtenäistä toimintatapaa ole.**
- Kustannuskysymykset molempien toimintatapojen sallimiselle järjestelmissä? Onko tämä mahdollista ylipäänsä toteuttaa?

Vaihtoehto 3: mittaustiedon lähetys pakollista

Mittaustiedon lähettäminen on kaikille pakollista:

- **Mittaustietoa on verkkojen pakko lähettää rakenteilla-tilaiselle käyttöpaikalle**

Perustelut (+/-)

- Tämän toimintamallin toteuttaminen vaatii muutoksia datahubin osalta ja käyttöönotto menee joka tapauksessa vuodelle 2024.
- Tässä malli aiheuttaa sen, että koska osapuolet ovat jo tehneet muutoksia järjestelmiinsä ja ne toimivat 2.0:n mukaisesti, niin joudutaan muuttamaan mallia takaisin.